

Η ΙΔΡΥΣΙΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ῥωσία, θέλουσα νὰ τεθῆ τέρμα εἰς τὴν ἔκρηθμον ἐν τῇ Ἀνατολῇ κατάστασιν συνεπεῖρα τῆς κατὰ τῆς Τουρκικῆς κυριαρχίας ἔξεγέρσεως τῶν Ἑλλήνων, οἵτινες ἤδη ἀπὸ τῆς 21^{ης} Μαρτίου 1821 δι' ἡρωϊκῶν πολεμικῶν ἀνδραγαθημάτων εἶχον κινήσῃ τὸν θανατασμὸν ὁλοκλήρου τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου, ἐκοινοποίησε τὴν 28 Δεκεμβρίου 1823 ἐμπιστευτικῶς εἰς τὰς ἄλλας Μ. Δυνάμεις ἐν λίαν ἐνδιαφέροντι ὑπομνήματι σχέδιον εἰρηνεύσεως τῆς Ἀνατολῆς. Συγχρόνως δ' ἐκάλει πληρεξουσίους τούτων εἰς τὴν Πετρούπολιν πρὸς ἀπὸ κοινοῦ σύσκεψιν περὶ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν θὰ ἦτο δυνατόν νὰ τεθῆ ἐν ἐφαρμογῇ ἐν τῇ πρακτικῇ τὸ ἐν λόγῳ ρωσικὸν σχέδιον. Τὸ σχέδιον ὁμοῦς τοῦτο δὲν ἀνταπεκρίνετο πρὸς τὰ ἔθνικα τῶν Ἑλλήνων ἰδεώδη, διότι διερρήγγυε τὴν ἔθνικὴν τῶν ἐνότητα διὰ τοῦ προταθέντος σχηματισμοῦ τριῶν κειχωρισμένων ἀλλήλων Ἑλληνικῶν Ἡγεμονιῶν. Διὰ τὸν λόγον δὲ τοῦτον μόλις ἔλαβον γνῶσιν αὐτοῦ οἱ ἐν Ἐπαναστάσει Ἑλληνες διεμαρτυρήθησαν τὴν 12^{ην} Αὐγούστου 1824 ἐντόνως πρὸς τὴν Ἀγγλίαν μονομερῶς καὶ κατὰ τρόπον ἐπιδεικτικόν, ἡ δὲ Ἀγγλία, ἥτις ἔξῃτει εὐλογόν τινα ἀφορμὴν ὅπως ματαιώσῃ τὴν συνδιάσκεψιν τῆς Πετρούπολεως, ἐδράξατο μετὰ μεγάλῃς

προθυμίας τὴν παρουσιασθεῖσαν ταύτην διὰ τῆς ἑλληνικῆς διαμαρτυρίας κατάλληλον εὐκαιρίαν, ἀπεδοκίμασε τὴν μέχρι τοῦδε στάσιν τοῦ ἐν τῇ ρωσικῇ πρωτευούσῃ πληρεξουσίου αὐτῆς καὶ ἐδήλωσε περαιτέρω ὅτι ὡς οὐδετέρω Δύναμις ἐφρόνει, ὅτι δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ ἐπέμβῃ κατὰ τὸν ἕνα ἢ κατὰ τὸν ἄλλον τρόπον ἐν τῇ ἑλληνοτουρκικῇ διαφορᾷ, τοῦλάχιστον ἐφ' ὅσον ἀμφοτέρω τὰ διαμαχόμενα μέρη ἀπεποιῶντο πᾶσαν ἐπέμβασιν. Σημειωτέον δ' ὅτι καὶ αὐτὴ ἔτι ἢ Ὑψηλὴ Πύλη διεμαρτυρήθη κατὰ τοῦ ρωσικοῦ σχεδίου εἰρηνεύσεως τῆς Ἀνατολῆς, τὸ ὁποῖον, ὡς εἰκόσ, κατεθορύβησε τὰ μέγιστα αὐτήν.

Ἡ Αὐτοκρατορικὴ Κυβέρνησις δὲν ἀπέκρουσε τὴν μεγάλην αὐτῆς δυσφορίαν διὰ τὴν οὕτως ἐπελθούσαν οἰκτρὰν ἀποτυχίαν τῆς ἐν Πετρούπολει συνδιασκέψεως, ἐξήτησε δὲ ἀπὸ τὴν Γαλλίαν ὅπως ἐπέμβωσιν ἀπὸ κοινοῦ αἱ δύο αὗται Μ. Δυνάμεις καὶ δι' ἐνεργητικῶν μέτρων πρὸς κατάπασιν τοῦ ἀγῶνος, ὅστις παρετείνεται ὑπὲρ τὸ δέον. Ἡ Γαλλικὴ Κυβέρνησις δὲν ἐράνη εὐδιάθετος πρὸς τοῦτο, βραδύτερον ὅμως καὶ δι' ὅταν οἱ Ἕλληνες ἐπεκαλέσθησαν ἐπισήμως τὴν προστασίαν καὶ τὴν συνδρομὴν τῆς Ἀγγλίας, ἡ δὲ Δύναμις αὕτη, μὴ θελήσασα νὰ παράσχη τὴν ἐνεργὸν αὐτῆς συνδρομὴν, προσέφερε μόνον τὴν φιλικὴν τῆς μεσολάβησιν πρὸς συμβιβασμὸν τῶν διεστῶτων καὶ εἰρηνευσιν τῆς Ἀνατολῆς, ἐθεώρησεν ἡ ἀγγλικὴ διπλωματία εὐθετον τὴν περίστασιν διὰ νὰ ἐπαναλάβῃ ἐκ νέου τὰς μετὰ τῆς Ῥωσίας διακοπίσας διαπραγματεύσεις ἐπὶ τοῦ ἑλληνικοῦ ζητήματος. Ἀπέστειλε δὲ εἰς Πετρούπολιν τὸν περικλητὸν Ἀγγλον στρατηγὸν Οὐέλλιγκτον κατὰ Φεβρουάριον τοῦ 1826 διὰ νὰ ἐπαναρχίσῃ ἐκεῖ τὰς περὶ τοῦ ἑλληνικοῦ προβλήματος συνομιλίας· μὴ θέλουσα ὅμως νὰ γνωσθῇ ὅτι πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον κυρίως μετέβαινεν ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος Ἀγγλος στρατηγὸς εἰς Πετρούπολιν, ἀφῆκεν ἡ Ἀγγλικὴ διπλωματία νὰ διαδοθῇ ὅτι οὗτος ἐπεχείρει τὸ ταξίδιον τοῦτο διὰ νὰ συγκαρῇ ἐκ μέρους τῆς Ἀγγλικῆς Αὐλῆς τὸν νέον Αὐτοκράτορα τῆς Ῥωσίας Νικόλαον τὸν Α΄, διαδεχθέντα εἰς τὸν θρόνον Ἀλέξανδρον τὸν Α΄, ἀποθανόντα τὴν 19^{ην} Νοεμ-

βρίου 1825 ἐν Ταϊγανίῳ. Αἱ διαπραγματεύσεις κατέληξαν μετ' ὀλίγον εἰς αἴσιον ἀποτέλεσμα καὶ τὴν 23 Μαρτίου 1826 ὑπεγράφη τὸ περίφημον περὶ τῶν ἑλληνικῶν πραγμάτων Ἀγγλορωσικὸν πρωτόκολλον, ὅπερ, λόγῳ τῆς μεγάλης μυστικότητος μεθ' ἧς περιεβλήθη ἢ διαπραγματεύσεως του, προῦξένησεν ἀληθινὴν κατάπληξιν ἐν Γαλλίᾳ, ἧς ἡ ἐντεῦθεν δυσφορία δὲν ἦτο δυνατόν νὰ συγκρατηθῆ, καθόσον ἡ Δύναμις αὕτη ἐθεώρησεν ὅτι εἶχε τὰ μέγιστα προσβληθῆ ἐκ τοῦ τρόπου καθ' ὃν συνωμολογήθη τὸ πρωτόκολλον ἐν πλήρει αὐτῆς ἀγνοίᾳ. Βραδύτερον ἐν τούτοις καὶ δὴ ὅταν ἡ Πύλη ἀπέρριψε, τὴν 28 Μαΐου 1827, τὴν γενομένην ἐν Κωνσταντινουπόλει ἔγγραφον ἀγγλορωσικὴν πρότασιν πρὸς μεσολάβησιν, ἣν μεσολάβησιν εἶχεν ἤδη ἐν τούτοις ἀποδεχθῆ ἢ ἐν Ἐπιδαύρῳ Γ' Ἑθνικῶν τῶν Ἑλλήνων Συνέλευσις, ἢ Ῥωσία καὶ ἡ Ἀγγλία προσέλαβον συνεργὸν εἰς τὰ περαιτέρω διπλωματικά αὐτῶν διαβήματα καὶ τὴν Γαλλίαν. Ἡ δὲ γαλλικὴ Κυβέρνησις, πλειοδοτοῦσα, δὲν περιορίσθη μόνον νὰ προτείνῃ τὴν μετατροπὴν τοῦ ἀγγλορωσικοῦ πρωτοκόλλου τῆς Πετροπόλεως εἰς τακτικὴν συνθήκην ὑπογραφομένην ὑπὸ τῶν Μεγάλων Δυνάμεων, ἔξ οὗ ὅρου καὶ ἐξήρησε τὴν ἐν τῷ μέλλοντι συνεργασίαν αὐτῆς μετὰ τῶν λοιπῶν δύο Δυνάμεων, διὰ νὰ ἀντισταθμίσῃ οὕτω τὴν τρωθεῖσαν κρατικὴν ἀξιοπρέπειάν της, ἀλλὰ συνέταξε καὶ τὸ σχέδιον αὐτῆς ταύτης τῆς συνθήκης, ἣτις ὑπεγράφη τῇ 24 Ἰουνίου 1827 ἐν Λονδίῳ.

Οὕτως εἶχον τὰ πράγματα ὅτε κατέπλεον εἰς τὰ ἑλληνικὰ ὕδατα ἡ Ἀγγλικὴ μοῖρα καὶ ἡ Γαλλικὴ, ἀνεμένετο δὲ ἐντὸς ὀλίγου καὶ ἡ Ῥωσικὴ. Οἱ Ναύαρχοι τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Γαλλίας Κόδριγκτον καὶ Λερινὸ ἀφίχθησαν τὴν 5 Αὐγούστου 1827 εἰς Ναύπλιον, ὅπερ διὰ τοῦ ἡ' ψηφίσματος τῆς 4 Μαΐου 1827 τῆς ἐν Τροιζῆνι Ἑθνικῆς Συνελεύσεως εἶχε καθορισθῆ ὡς ἐπίσημος Ἑλληνικὴ Κυβερνητικὴ καθέδρα, ἔσπευσαν δ' ἀμέσως νὰ συμβουλευσῶσι τὴν ἐν τῷ πρὸ τῆς πόλεως θαλασσοπύργῳ Μπούρτζι ἀποκεκλεισμένην Ἀντικυβερνητικὴν Ἐπιτροπὴν, συνελεύσασαν τῶν ἐν τῇ πόλει ἐκραγείσων θλιβερῶν ταραχῶν, ὅπως καλέσῃ τὸν λαὸν εἰς

ομόνοιαν καὶ μεταβῆ καὶ ἡ ἰδία εἰς Αἴγιναν διὰ τὰ δύναται ἐκεῖ τὰ παρακολουθῆ τὰ πράγματα ἐν πληρεστέρα ἡσυχία πνεύματος.

Ἡ Ἀντικυβερνητικὴ Ἐπιτροπὴ ἐξέδοτο τὴν 9 Αὐγούστου 1827 προκήρυσεν πρὸς τὸν ἑλληνικὸν λαὸν κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν συμβουλῶν τῶν δύο Ναυάρχων καὶ τὴν 17 Αὐγούστου 1827 ἀφίκετο εἰς Αἴγιναν. Τὴν ἐπομένην δὲ προϋτάθη εἰς αὐτὴν ἐπισήμως διὰ τῶν εἰδικῶν ἀπεσταλμένων τῶν δύο Ναυάρχων ἡ Εὐρωπαϊκὴ μεσολάβησις καὶ ἡ συνομολόγησις ἀνακωχῆς. Ἐπειδὴ δὲ ἡ Ῥωσικὴ Μοῖρα δὲν εἶχεν εἰσέτι φθίαση εἰς τὰ Ἑλληνικὰ ὕδατα, διετάχθη ὁ ἐπίτιμος σύμβουλος τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Ῥωσικῆς Πρεσβείας Τιμόνη ὅπως μεταβῆ εἰς Αἴγιναν καὶ ἐν περιπτώσει καθ' ἣν δὲν εἶχεν εἰσέτι ἀφικθῆ ἐκεῖ ὁ Ῥώσος Ναύαρχος Ἄυδεν τὰ συμπράξει μετὰ τῶν ἀξιωματικῶν, οὓς οἱ Ναύαρχοι τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Γαλλίας ἤθελον ἀποστείλῃ πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν διὰ τὰ ἐπιδώσωσιν εἰς αὐτὴν τὴν ἐπίσημον κοινοποίησιν, ἣν ὁ Ῥώσος Ναύαρχος ἦτο ὡσαύτως ἐξουσιοδοτημένος τὰ συνυπογράψῃ. Τὰς προτάσεις τῶν τριῶν Μεγάλων Δυνάμεων ἀπεδέχθη ἡ Ἑλλάς διὰ τοῦ ἀπὸ 21 Αὐγούστου 1827 ἐγγράφου, τὸ ὁποῖον εἶχεν ὑπογραφῆ ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς Ρενιέρη καὶ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργοῦ Γ. Γλαράκη κατ' ἀπῆται ἡ § 16 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 15 ψηφίσματος τῆς ἐν Τροιζῆνι Ἐθνικῆς Συνελεύσεως.

Εἰς ὅμοιον διάβημα προέβησαν τὴν 4 Αὐγούστου 1827 παρὰ τῆ Ὑψηλῆ Πύλῃ καὶ οἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει Πρεσβευταὶ τῶν τριῶν συμπρατουσῶν Μ. Δυνάμεων, οἵτινες δικαιολογοῦντες τοὺς λόγους, δι' οὓς ἠναγκάσθησαν αἱ Μ. Δυνάμεις τὰ ἐπέμβωσι πρὸς κατάπαυσιν τῶν ἐχθροπραξιῶν, ἐδήλουν περαιτέρω ὅτι, ἂν ἡ Ὑψηλὴ Πύλῃ ἀπέρριπτε τὴν προταθεῖσαν μεσολάβησιν καὶ δὲν διέτασεν ἐντὸς δεκαπενθημέρου τὴν κατάπαυσιν τῶν ἐχθροπραξιῶν, θὰ ἠναγκάζοντο τὰ πράξωσι πᾶν ὅ,τι ἀπῆται τὸ πραγματικὸν συμφέρον τῆς Πύλης, ἡ ἀσφάλεια τοῦ διεθνοῦς ἐμπορίου ἐν τῇ Ἀνατολῇ, τὸ ὁποῖον ἐκ τῆς ὑφισταμένης ἐκρύθμου καταστάσεως ὑπέ-

φερε τὰ μέγιστα, καὶ ἡ ἡσυχία τῆς ὅλης Εὐρώπης. Ἄλλ' ἡ Πύλη δὲν ἐθεώρησεν οὐδ' ἀναγκαῖον κἄν, παρελθούσης τῆς ταχθείσης δεκαπενθήμερου προθεσμίας, ν' ἀπαντήσῃ εἰς τὸ κοινὸν διάβημα τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει τριῶν Πρεσβειῶν. Τούτου δ' ἔνεκα, θεωρηθέντος τοῦ γενομένου διαβήματος ὡς ἀποτυχόντος, ἔλαβον αὐταὶ ἀπὸ κοινοῦ διαφόρους σοβαρὰς ἀποφάσεις, μεταξὺ τῶν ὁποίων δέον βεβαίως νὰ συμπεριληφθῶσι καὶ αἱ πρὸς τὰς συμπρατούσας τρεῖς ναυτικὰς μοίρας ὁδηγίαι ὅπως, ἐν περιπτώσει ἀνάγκης, ποιῶνται χρῆσιν παντὸς ἐσχάτου μέσου διὰ νὰ ἀπομακρύνωσιν ἐκ τῶν ἀκτῶν τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου Πελάγους πᾶσαν κατὰ τῶν Ἑλλήνων τυχὸν ἀποστελλομένην ὑπὲρ τῶν Τούρκων ἐπικουρίαν καὶ πᾶσαν ἀποστολήν ἐν γένει πολεμικοῦ ὕλικου.

Οὕτως εἶχαν τὰ πράγματα ὅτε κατέφθασεν εἰς Ναυαρίνον ὁ ὑπὸ τὸν Ἰμβραήμ - Πασᾶν Τουρκοαιγυπτιακὸς στόλος. Οἱ Ναύαρχοι τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Γαλλίας κατέστησαν τῇ 10 Σεπτεμβρίου 1927 ἐγγράφως γνωστὰς τῷ ἀρχηγῷ τοῦ ἐν λόγῳ στόλου τὰς περὶ καταπαύσεως τῶν ἐχθροπραξιῶν ἀποφάσεις τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει συνδιασκεψέως τῶν τριῶν Πρεσβευτῶν, οὗτος δ' ἐν ἀμηχανία διατελῶν περὶ τοῦ πρακτέου ὑπεσχέθη δητῶς ὅτι θ' ἀνέβαλλε πᾶσαν κατὰ τῶν Ἑλλήνων πολεμικὴν πρᾶξιν κατὰ θάλασσαν καὶ ἐν τῷ μεταξὺ θὰ ἐξήτει περαιτέρω ὁδηγίαις ἐξ Ἀλεξανδρείας καὶ ἐκ Κωνσταντινουπόλεως. Οἱ Ναύαρχοι, ἡσυχάσαντες πρὸ τῶν κατηγορηματικῶν τούτων διαβεβαιώσεων τοῦ Ἰβραήμ-Πασᾶ, ἀπέπλευσαν ἐκεῖθεν διὰ διαφόρους διευθύνσεις· ἐπειδὴ ὁμως ἐν τῷ μεταξὺ παρατηρήθησαν κινήσεις τινὲς τοῦ τουρκοαιγυπτιακοῦ στόλου, ἀντιτιθέμεναι πρὸς τὰς περὶ πλήρους ἀπραξίας διαβεβαιώσεις τοῦ ἀρχηγοῦ αὐτοῦ, κατεῖδον οἱ δύο Ναύαρχοι, εἰς οὗς μετ' ὀλίγον προσετέθη καὶ ὁ Ρώσος Ναύαρχος Ἀύδεν, οὗ ἡ Μοῖρα εἶχεν ἐν τῷ μεταξὺ φηθῆσθαι, ὅτι δὲν θὰ ἐξησφαλιζέτο ἡ ποθουμένη ἀπραξία τοῦ τουρκοαιγυπτιακοῦ στόλου, ἂν δὲν ἐπετηρεῖτο οὗτος ἐκ τοῦ πλησίον καὶ πρὸς τοῦτο κατέπλευσαν τὴν 6 Ὀκτωβρίου 1827 πρὸ τοῦ Ναυαρίνου, ἀποφασισθέντος ὁμοφώνως ἐν

συμβουλίῳ ὅπως εἰσέλθωσιν ἐν εἰρηνικῷ πνεύματι εἰς τὸν λιμένα. Τὴν μεσημβρίαν τῆς 8 Ὀκτωβρίου 1827 διετάχθη ὁ εἰς τὸν λιμένα τοῦ Ναυαρίνου εἰσπλους ὑπὸ τοῦ Ἄγγλου Ναυάρχου Κόδριγκτον, εἰς ὃν εἶχεν ἀνατεθῆ ἡ γενικὴ διεύθυνσις, μοιραίως ὅμως καὶ ἔξ ἀπλῆς παρεξηγήσεως ἐπηκολούθησε τετραῶρος ναυμαχία, καταστρέψασα τελείως τὸν τουρκοαιγυπτιακὸν στόλον ἐπὶ ἀνυπολογίστῳ ὠφελείᾳ τῆς περαιτέρω εὐνοϊκῆς ἐξελίξεως τοῦ ἑλληνικοῦ προβλήματος. Κατ' ἐπίσημον πίνακα τῶν εἰς ἄνδρας ἀπολειῶν τῶν τριῶν συμμαχουσῶν Μοιρῶν κατὰ τὴν ναυμαχίαν ταύτην, ἥτις θὰ παραμείνῃ βεβαίως ἱστορικὴ εἰς τὰς δέλτους τῆς ἱστορίας τοῦ ἡμετέρου μακροῦ ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας ἀγῶνος, ἐφρονεύθησαν 43 ἐν ὄλῳ, 66 ἐπληρώθησαν βαρέως καὶ 59 ἐλαφρῶς. Ἐκ τῶν συμμαχικῶν πλοίων ἡ μὲν «Γένουα» καὶ ἡ «Ἀλβιὼν» ἀπῆλθον εἰς Ἄγγλιαν διὰ νὰ ἐπιδιορθώσωσι τὰς ἄς ὑπέστησαν ἐκ τῆς συρράξεως βλάβας, ἡ δὲ «Βρεσλαυία» καὶ ἡ «Σειρὴν» εἰς Τουλὼν. Τὰ δὲ ἐπίλοιπα φθαρῆντα ἄγγλικά πλοῖα καὶ τὰ ρωσικὰ ἐπεσκευάσθησαν μετὰ ταῦτα ἐν Μάλτᾳ.

Ἐν Ἑλλάδι τὸ τοιοῦτον εὐτυχὲς ἀποτέλεσμα τῆς ἐν Ναυαρίνῳ ναυμαχίας, τὸ ὁποῖον ἐξεμηδένισε διὰ παντός τὸν ἐφιάρτην τοῦ τουρκοαιγυπτιακοῦ στόλου, παρήγαγε γενικὴν ἀγαλλίασιν καὶ ἐκδηλώσεις ζωηροτάτης ἀνακουφίσεως. Οὕτω τὴν 17 Ὀκτωβρίου 1827 ἐγένετο ἐν Αἰγίνῃ ἐπίσημος δοξολογία ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, μετ' ἣν ὁ Σπ. Τρικούπης ἐξεφώνησεν ἐπίκαιρον λόγον, τοῦ συγκεντρωθέντος ἐκεῖ ἑλληνικοῦ στόλου κανονιοβολοῦντος καὶ ἔχοντος ὑψωμένας εἰς ἔνδειξιν τιμῆς καὶ εὐγνωμοσύνης τὰς σημαίας τῶν τριῶν συμπραττουσῶν Μ. Δυνάμεων. Ἐν Κωνσταντινουπόλει, ὡς εἰκός, ἡ κατάπληξις διὰ τὰ ἐν Ναυαρίνῳ συμβάντα ἦτο ἀπερίγραπτος. Αὐτὸς οὗτος ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας Περτέβ - Ἐφένδης πρὸς τοὺς Διερχομένους τῶν τριῶν Πρεσβειῶν, οἵτινες δὲν ἔπαυον διαβεβαιοῦντες αὐτὸν κατ' ἐντολήν τῶν προϊσταμένων αὐτῶν περὶ τῶν φιλικῶν διαθέσεων τῶν Κρατῶν αὐτῶν ἀπέναντι τῆς Αὐτοκρατίας,

διαμαρτυρούμενος, εἶπεν ὅτι ἡ στάσις αὐτῶν ἦτο ἀντιφρατικὴ διότι δὲν ἐνόει πῶς θὰ ἦτο δυνατόν, ὅταν θραύσῃ κανεῖς τὴν κεφαλὴν ἐνὸς ἀνθρώπου, νὰ διαβεβαιοῖ αὐτὸν ταυτοχρόνως περὶ τῶν φιλικῶν του αἰσθημάτων.

Ἐν Γαλλίᾳ καὶ ἐν Ῥωσίᾳ τὸ γεγονός εὐηρέστησε, ὁ Αὐτοκράτωρ Ἰδία Νικόλαος ὁ Α΄ ἐτίμησεν ἐπιδεικτικῶς τοὺς τρεῖς Ἀρχηγοὺς τῶν συμπραττουσῶν Μοιρῶν δι' ἀνωτέρων ρωσικῶν παρασήμων. Μόνον ἐν Ἀγγλίᾳ παρετηρήθη ἐν τοῖς ἐπισήμοις κύκλοις ποιά τις στενοχωρία, ἐν ἀμφοτέραις δὲ ταῖς Ἀγγλικαῖς Βουλαῖς ἡ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις ἐξέφρασε τὴν 17 Ἰανουαρίου 1828 τὴν λύπην της διὰ τὰ λαβόντα χώραν ἐν Νεναρίῳ καὶ τὴν ἐλπίδα ὅτι ἐν τῷ μέλλοντι δὲν θὰ διεδέχοντο ταῦτα ἄλλαι ἐχθροπραξίαι. Βραδύτερον καὶ αὐτὸς οὗτος ὁ Κόδριγκτον ἀνεκλήθη εἰς Ἀγγλίαν.

Ἐν τούτοις, ἡ ἐξέλιξις τῆς καταστάσεως ἔβαινε πλέον γοργῶς πρὸς εὐτυχὴ λύσιν. Ἔτερον, ἐξίσου εὐχάριστον γεγονός, συμβαλὸν τὰ μέγιστα βέβαια πρὸς ἐπιτάχυνσιν ταύτης, ἦτο ἡ ὑπὸ τῆς Ῥωσίας κήρυξις πολέμου κατὰ τῆς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας (14 Ἀπριλίου 1828 — 2 Σεπτεμβρίου 1829). Ἡ Ῥωσία ἀπελπισθεῖσα ἐκ τῶν ἀνωφελῶν ἡμιμέτρων, ἅτινα δὲν εἶχον ἰσχύσῃ ὅπως ἀναγκάσωσι τὴν Πύλην νὰ μεταβάλῃ τὴν ἀπέναντι τοῦ χριστιανικοῦ στοιχείου τῆς Αὐτοκρατορίας ἀπηνῆ καταδίωξιν, ἀπεφάσισε νὰ κηρύξῃ τὸν πόλεμον τοῦτον, οὗ ἡ εὐτυχὴς δι' αὐτὴν ἔκβασις συνετέλεσεν εἰς τὴν ταχύτεραν Ἰδία κατ' εὐχὴν διευθέτησιν τοῦ ἑλληνικοῦ ζητήματος, τὸ ὁποῖον ἐπὶ μακρὰν σειρὰν ἐτῶν ἐκράτει ἐν εὐλόγῳ συγκινήσει τὴν δημοσίαν γνώμην ὀλοκλήρου τῆς Εὐρώπης. Ἡ δὲ Γαλλία ζηλοτυπούσα τὴν Ῥωσίαν διὰ τὴν μεγάλην πολιτικὴν ἐπιρροήν, ἣν βεβαίως θ' ἀπέκτα ἐντεῦθεν ἐν Ἑλλάδι, ἀνέλαβεν, ὅπως μετριάσῃ κατὰ τὸ δυνατόν ταύτην, ν' ἀποστείλῃ μόνη αὐτῇ στρατεύματα εἰς τὴν Πελοπόννησον διὰ νὰ ἐξώσωσι ταῦτα ἐκεῖθεν καὶ βίᾳ ἔτι ἐν περικτώσει ἀνάγκης τὰς λυμαינוμένας τὴν χώραν ὀρδὰς τοῦ Ἰμβραήμ - Πασᾶ. Ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ αἱ ἄλλεπαλληλοὶ νίκαι τῶν ρωσικῶν στρατευμάτων, ἅτινα διαρκῶς προὐχώρουν νικηφόρα πρὸς τὴν Κωνσταντινούπολιν, προπα-

ρασκεύαζον λαμπρόν τέρμα εις τὸν μακρὸν καὶ τόσον ἡρωϊκὸν ἑλληνικὸν ἀγῶνα ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας. Τὴν 3 Αὐγούστου 1829 ἐδῆλου ἡ Πύλη ἐγγράφως ὅτι συγκατατίθεται εἰς τὴν ἀπὸ 24 Ἰουνίου 1827 συνθήκην τοῦ Λονδίνου, τὴν δὲ 28 Αὐγούστου ἐδῆλου καὶ αὐθις, προχωρούντων ἄνευ πλέον ἀντιστάσεως τῶν ρωσικῶν στρατευμάτων κατ' εὐθείαν πρὸς τὴν Κωνσταντινούπολιν, ὅτι ὑπόσγεται καὶ ὑποχρεοῦται ἐπὶ πλέον νὰ ὑπογράψῃ πάσας τὰς ὑπὸ τῆς Συνδιασκέψεως τοῦ Λονδίνου ληφθησομένας ἀποφάσεις πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ὡς ἄνω Συνθήκης τοῦ Λονδίνου. Τέλος, τὴν μὲν 2 Σεπτεμβρίου 1829 συνωμολογήθη ἡ ἐν Ἀδριανουπόλει εἰρήνη, ἧς τὸ 10 ἄρθρον ἀφεώρα εἰδικῶς εἰς τὴν Ἑλλάδα, τὴν δὲ 22 Ἰανουαρίου 1830 συνετάχθη τὸ γνωστὸν περὶ ἀνεξαρτησίας τῆς Ἑλλάδος πρωτόκολλον, τὸ ὁποῖον ἐπέστεψε οὕτω λαμπρῶς τὸν μακρὸν καὶ πολύνεκρον ἑλληνικὸν ἀγῶνα.

Ἡ ἐν Τροιζῆνι γ'. Ἐθνικὴ Συνέλευσις τῶν Ἑλλήνων, θεωροῦσα, καθ' ἃ διετύπου ἐν τῷ ἀπὸ 2 Ἀπριλίου 1827 ς'. ψηφίσματι αὐτῆς, «ὅτι ἡ Ὑψηλὴ Ἐπιστῆμη τοῦ κυβερνᾶν τὴν Πολιτείαν καὶ φέρειν πρὸς εὐδαιμονίαν τὰ Ἐθνη ἀπαιτεῖ καλὴν πεῖραν καὶ καλὰ φῶτα», ἐνεπιστεύθη ἐπὶ ἐπταετίαν τὴν ἐντολὴν ταύτην εἰς τὸν Ἰωάννην Καποδίστριαν, ὅστις τὴν 11 Ἰανουαρίου 1828 ἀφίκετο εἰς Αἴγινα, ὁποῖον ἤδη ἀπὸ πενταμήνου διηύθυνε τὰ κοινὰ ἢ καλουμένη Ἀντικυβερνητικὴ Ἐπιτροπὴ. Διευθετηθεισῶν κατ' εὐχὴν ἀναφρυσῶν τινῶν ἐν ἀρχῇ δυσχερειῶν, ὡς πρὸς τὸν τρόπον καθ' ὃν ἤθελε νὰ κυβερνήσῃ τὴν χώραν ὁ Κυβερνήτης Ἰωάννης Καποδίστριας, ἐνεκρίθη διὰ τοῦ ἀπὸ 18 Ἰανουαρίου 1828 ψηφίσματος τῆς Βουλῆς ὁ κανονισμὸς τῆς κληθείσης Προσωρινῆς Διοικήσεως τῆς Ἑλλάδος, ἧς ἡ ἐπίσημος ἐγκατάστασις ἐγένετο ἐν πάσῃ πομπῇ τὴν 26 Ἰανουαρίου. Μετὰ τὴν ρωσοτουρκικὴν ὅμως εἰρήνην τῆς Ἀδριανουπόλεως αἱ τρεῖς Μεγάλαι Δυνάμεις ἐτροποποίησαν ἀναλόγως τὴν ἀπὸ 24 Ἰουνίου 1827 Συνθήκην τοῦ Λονδίνου, μεταβαλοῦσαι τὴν σχηματισθησομένην Ἑλληνικὴν Πολιτείαν ἀπὸ ὑποτελοῦς τῇ Πύλῃ εἰς ἀνεξάρτητον καὶ κυρίαρχον, εἰς τὸν θρόνον δὲ ταύτης ἐκάλεσαν τὸν πρίγκιπα Λεοπόλ-

δον. Τὴν 9 Μαΐου 1830, ἕνεκα ἑσωτερικῶν καὶ ἑξωτερικῶν ραδιουργιῶν, τοῦ Λεοπόλδου ἀναγκασθέντος νὰ μὴ ἀποδεχθῆ τὴν προσφορὰν τοῦ νεοπαγοῦς ἑλληνικοῦ θρόνου, ἡ Γερουσία τῆς Ἑλλάδος ἀνέθεσε διὰ τοῦ ἀπὸ 23 Ἰουλίου 1830 διαγγέλματός της τὴν ἐκλογὴν τοῦ νέου Βασιλέως τῆς Ἑλλάδος εἰς τὰς Μεγάλας Δυνάμεις. Οὕτως ἐξελέγη μετὰ ταῦτα ὁ Ὅθων, δευτερότοκος υἱὸς τοῦ Βασιλέως τῆς Βαυαρίας. Ἡ τοιαύτη ἐκλογὴ, ἐπισημοποιηθεῖσα διὰ τοῦ 1 ἄρθρου τῆς μεταξὺ τῶν τριῶν Δυνάμεων καὶ τῆς Βαυαρίας συνθήκης τῆς 25 Ἀπριλίου 1832, ἐπεκυρώθη διὰ τοῦ β'. τῆς 27 Ἰουλίου 1832 ψηφίσματος τῆς Δ'. ἐν Προνοίᾳ Ἑθνικῆς τῶν Ἑλλήνων Συνελεύσεως, τὴν δὲ 25 Ἰανουαρίου 1833 ἐπάτει ὁ νεαρὸς τῆς Ἑλλάδος ἡγεμὼν τὸ πρῶτον ἐπὶ τοῦ ἑλληνικοῦ ἐδάφους, τὸ ὁποῖον μετὰ τριακονταετῆ περιῖπου ἀρκετὰ πολυτάραχον βασιλείαν ἐπέπρωτο νὰ ἐγκαταλείψῃ διὰ παντός.

ΔΗΜ. Ι. Δ. ΔΡΟΣΟΣ

Ἐπιτετραμμένος τῆς Ἑλλάδος

